

Motion

1978/79:2539

av Erik Hovhammar m. fl.

med anledning av propositionen 1978/79:189 om medelstillskott till Datasaab AB

Enligt moderata samlingspartiets uppfattning är det angeläget att stimulera utvecklingen av svensk dataindustri. Skälen härför är flera. Dataindustrin kommer sannolikt att i ett internationellt perspektiv förbli en av de snabbast expanderande industribranscherna under åtminstone hela 1980-talet. Det är en bransch som befinner sig i den främsta linjen i vad avser utnyttjandet av ny teknologi och det är en bransch som genomgående kräver högt kunnande och specialiserad tillverkning. Vid sidan av branschens förväntade expansion motiverar dataindustrins högteknologiska prägel en svensk satsning på denna industrigren.

Mot denna bakgrund är det allvarligt att svensk dataindustri släpar efter i utvecklingen jämfört med utländsk dataindustri. Detta förhållande motiverar emellertid ytterligare enligt vår uppfattning att insatser görs på detta område.

I proposition 1978/79:189 föreslås att ett tilläggsanslag uppgående till 57 milj. kr. skall anvisas av riksdagen för att täcka den under 1978 uppkomna förlusten i Datasaab AB. Förslaget innebär ett fullföljande av det avtal som vid bildandet av Datasaab tecknades mellan ägarna, svenska staten och Saab-Scania AB, enligt vilket aktieägarna, utöver att under åren 1978–1981 årligen tillskjuta vardera 37,5 milj. kr. till lika stora delar, skall ersätta förluster som uppkommer utöver vad som motsvaras av de årliga aktieägartillskotten.

Vi har självfallet ingen erinran mot att medel nu beviljas som möjliggör ett uppfyllande av avtalsenliga förpliktelser, vilka tidigare godkänts av riksdagen. Vi finner det dock angeläget att med hänsyn till den stora förlust som nu uppkommit framföra några synpunkter på Datasaab's framtida verksamhet.

Som inledningsvis framhållits bör en satsning på svensk dataindustri ske. Vad som närmast är aktuellt att tillverka i Sverige är systemkomponenter, dvs. terminaler, printrar, kontors- och processdatorer och liknande. Nämnas bör Datasaab's terminal "Alfaskop" som varit en mycket framgångsrik produkt.

När det gäller elektroniska komponenter, "byggstenarna" vid framställning av systemkomponenter och system, har svensk industri knappast alls varit engagerad.

Vid ställningstagandet till bildandet av Datasaab förutsattes att de speciella systemkunskaper på vissa områden som tillfördes företaget skulle tillvaratas

för en vidareutveckling av vissa produkter som tidigare utvecklats och som representerade ett kunnande inom vissa speciella sektorer. Exempel härpå är flygtrafikedarsystem och vissa kliniskt-medicinska system. Samtidigt skulle utvecklingskeav kommersiella system som kunde bedömas vara av intresse i en framtida marknadssituation. Även om denna inriktning inte omedelbart kunde förväntas ge upphov till vinst för företaget kan ej den nu uppkomna förlusten, som dock till en del utgörs av bokföringsmässiga effekter av verksamhet som ligger före bildandet av Datasaab, sägas ha varit förutsedd. Detta torde inte i första hand bero på att förutsättningarna för den planerade verksamheten har försämrats. Möjligen kan ifrågasättas om strävandena att ta upp nya projekt varit helt lyckosamma.

En i och för sig angelägen strävan att snabbt eliminera förlusterna i företaget får inte leda till att verksamheten eftersätts på de områden där speciell kapacitet och beaktansvärd utvecklingspotential finns. Den översyn av verksamheten som nu sker genom en konsultfirma bör leda till en mera koncentrerad satsning på de områden där Datasaaabs traditionella kunnande kan komma till fullt utnyttjande. Strävan bör självfallet vara att efter en övergångstid eliminera förlusterna i verksamheten och skapa utrymme för ytterligare satsningar i dataindustrin. Vi förutsätter att ägarna uppmärksamt kommer att följa företagets vidare utveckling.

Därvid bör beaktas att forskningsinsatser och andra åtgärder av övergripande natur kommer svensk dataindustri till godo på ett konkurrensneutralt sätt.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställer vi

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om Datasaaabs framtida verksamhetsinriktning.

Stockholm den 12 april 1979

ERIK HOVHAMMAR (m)

JOAKIM OLLÉN (m)

KURT SÖDERSTRÖM (m)

KNUT WACHTMEISTER (m)

ALF WENNERFORS (m)

BO SIEGBAHN (m)

FILIP W. FRIDOLFFSON (m)